FORSLAG TIL PLANPROGRAM FOR

Detaljregulering for Sundsåsen

PlanID 2021 1006, Hemnes kommune

FORSLAGSTILLER

Komas AS

EMNE

Planprogram

DATO / UTGAVE: 28.04.22 / 01

DOKUMENTKODE: 10240037-02-PLAN-RAP-002

Multiconsult

Med unntak av de rettigheter oppdragsgiver har i henhold til avtalen med Multiconsult AS, tilhører alle rettigheter til dette dokument Multiconsult.

Innholdet – eller deler av det – må ikke benyttes til andre formål eller av andre enn forutsatt i avtalen. Multiconsult har intet ansvar hvis dokumentet benyttes i strid med forutsetningene. Dokumentet kan ikke kopieres uten tillatelse fra Multiconsult.

Multiconsult

RAPPORT

OPPDRAG	**Detaljregulering for Sundsåsen**	DOKUMENT KODE	10240037-02-PLAN-NOT-002
EMNE	**Planprogram**	TILGJENGELIGHET	Åpen

OPPDRAGSGIVER	**Komas AS**	OPPDRAGSLEDER	Edvard Duvsete
KONTAKTPERSON	Øyvind Brygfjeld	UTARBEIDET AV	Edvard Duvsete
		ANSVARLIGE ENHET	10234031 Enhet MIDT Seksjon Arealplan og landskap

01	28.04.2022	Fastsetting av planprogram	Edvard Duvsete	Torunn Spets Storhov	Edvard Duvsete
00	06.01.2022	Planprogram for offentlig ettersyn	Edvard Duvsete	Torunn Spets Storhov	Edvard Duvsete
REV.	REV. DATO	BESKRIVELSE	UTARBEIDET AV	KONTROLLERT AV	GODKJENT AV

INNHOLDSFORTEGNELSE

1 Innledning 5
1.1 Aktører 5
1.2 Bakgrunn for planarbeidet 5
1.3 Forskrift om konsekvensutredning 5
1.4 Hensikten med planprogram 5
1.5 Krav til planprogram 5
1.6 Krav til konsekvensutredning 6
2 Planområdet 7
3 Formål med planarbeidet 8
4 Overordnede rammer og gjeldende planer 9
4.1 Statlige planretningslinjer 9
4.2 Fylkesplan for Nordland 2013-2025 9
4.3 Kommuneplanens arealdel for Hemnes kommune 9
4.4 Reguleringsplaner 10
5 Utredningsbehov 11
5.1 Naturmangfold 11
5.2 Vurdering av landskapsbilde 12
5.3 Vurdering av friluftsinteresser 12
5.4 Kulturminner og kulturmiljø 13
5.5 Reindrift 13
5.6 Risiko og sårbarhet 13
6 Planprosess, medvikning og framdrift 14
6.1 Politisk behandling 14
6.2 Organisering av planarbeidet 14
6.3 Informasjon og medvirkning 14

1 Innledning

1.1 Aktører

1..1. Forslagsstiller

Komas AS er forslagsstiller.

1..2. Rådgivere

Multiconsult Norge AS er engasjert som plankonsulent.

1.2 Bakgrunn for planarbeidet

Plankonsulent Multiconsult ønsker, på vegne av Komas AS, å regulere deler av eiendommen til fritidsbolig. Formålet er å lage en helhetlig plan som ivaretar natur- og kulturmiljøer, landskap og viktige kvaliteter i omgivelsene, samtidig som man legger til rette for fritidsbebyggelse.

1.3 Forskrift om konsekvensutredning

I henhold til plan- og bygningslovens § 4-1 skal det for «alle regionale planer og kommuneplaner, og for reguleringsplaner som kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn, som ledd i varsling av planoppstart, utarbeides et planprogram som grunnlag for planarbeidet».

§ 6 i forskriften om konsekvensutredning angir hvilke planer og tiltak som alltid skal konsekvensutredes og ha planprogram eller melding. Bokstav b) omfatter reguleringsplaner etter plan og bygningsloven for tiltak i vedlegg 1. Planarbeidet utløser krav til planprogram og konsekvensutredning etter § 6 (bokstav b nummer 25), da det skal legges til rette for nye fritidsboligområder som ikke er i samsvar med overordnet plan.

1.4 Hensikten med planprogram

Dette planprogrammet er forfattet etter forskrift om konsekvensutredninger for planer etter plan- og bygningsloven, vedtatt i 2017. Forskriften sier blant annet følgende om hensikten bak og innholdet i et planprogram.

> *Formålet med forskriften er å sikre at hensynet til miljø og samfunn blir tatt i betraktning under forberedelsen av planer og tiltak, og når det tas stilling til om og på hvilke vilkår planer eller tiltak kan gjennomføres.*

Planprogrammet skal inneholde en beskrivelse av tiltaket, det berørte området og hvilke problemstillinger som anses viktig i forhold til miljø og samfunn. Det skal inneholde forholdene som skal konsekvensutredes og metoder som benyttes til dette. Relevante og realistiske alternativer skal beskrives og det skal fremgå hvordan disse er tenkt behandlet i plan- og utredningsarbeidet. Det skal redegjøres for planprosess med frister, deltakere, opplegg for medvirkning, mm.

For mer informasjon om forskrift om konsekvensutredninger, se miljøverndepartementets hjemmesider eller Lovdata https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2017-06-21-854

1.5 Krav til planprogram

§ 14 i forskrift om konsekvensutredninger sier følgende om krav til planprogram:

Et planprogram og en melding med forslag om utredningsprogram skal inneholde en beskrivelse av:

a) planen eller tiltaket, det berørte området og de problemstillingene som i den konkrete saken anes viktige for miljø og samfunn

b) forholdene som etter kapittel 5 skal utredes, og hvilke metoder som er tenkt benyttet for å skaffe nødvendig kunnskap

c) relevante og realistiske alternativer og hvordan disse skal vurderes i konsekvensutredningen

d) plan- eller søknadsprosessen, med frister i prosessen, deltakere og plan for medvirkning fra særlig berørte grupper og andre

Planprogrammet eller meldingen skal også inneholde kart over det berørte området.

1.6 Krav til konsekvensutredning

§§ 17-24 i forskrift om konsekvensutredninger stiller nærmere krav til innholdet i konsekvensutredningen og omtaler generelle krav, overordnede planer, beskrivelse av planen eller tiltaket, beskrivelse av miljøtilstanden, beskrivelse av faktorer som kan bli påvirket og vurdering av vesentlig virkninger for miljø og samfunn, metode, kilder og usikkerhet, forebygging av virkninger, samt innleggelse av data i databaser.

2 Planområdet

Planområdet ligger ved Tortenliveien på Sundsåsen i Hemnes kommune. Det er ca. 7.5 km til fylkesvegen fra planområdet. Planområdet omfatter eiendommen med gnr./bnr. 156/1. Foreløpig planområde er omtrent 245 dekar stort. Endelig planavgrensning fastsettes i videre planarbeid.

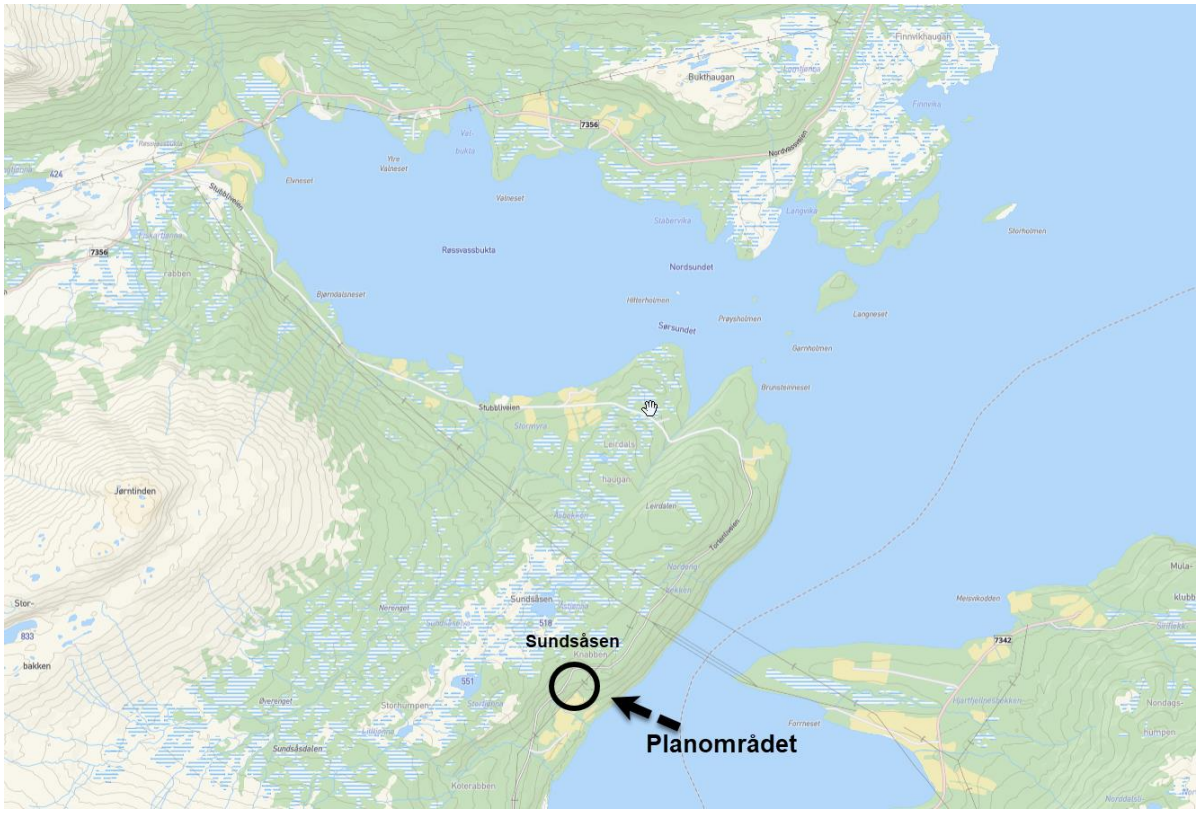

Figur 2-1: Beliggenheten til planområdet (kartbakgrunn hentet fra Hemnes kommunes kartportal **Error! Reference source not found.**).

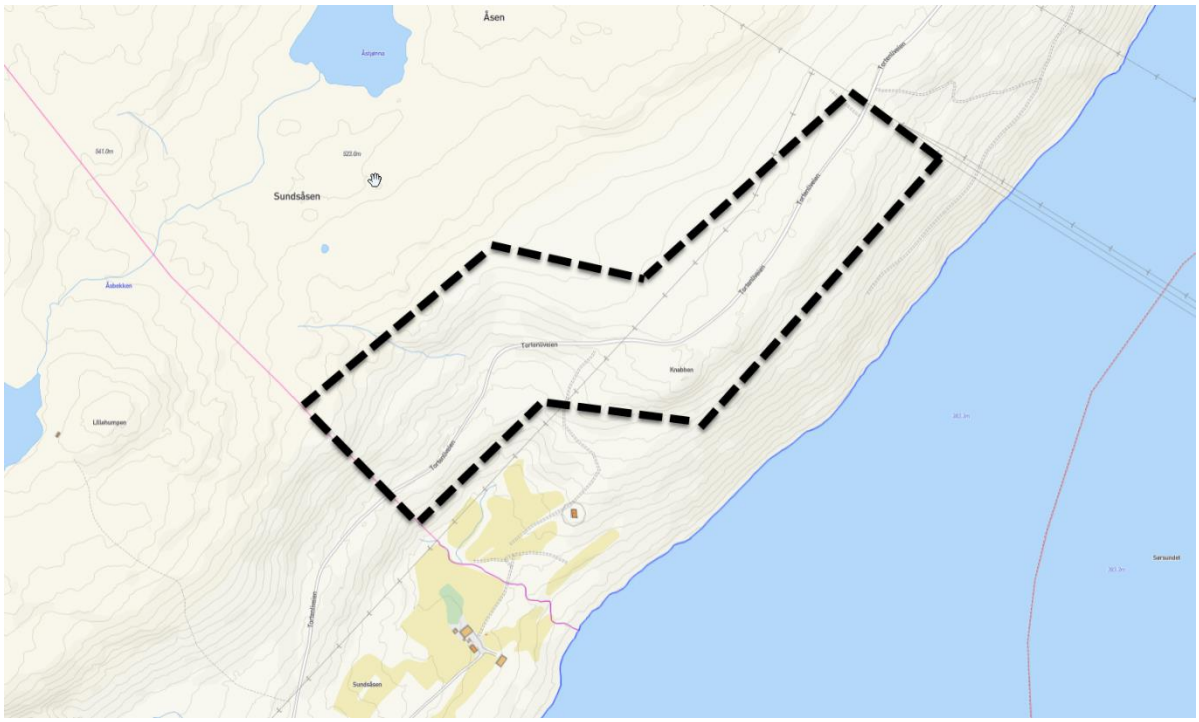

Figur 2-2: Foreløpig planavgrensning vist med svart linje (kartbakgrunn hentet fra Hemnes kommunes kartportal **Error! Reference source not found.**).

3 Formål med planarbeidet

Komas AS ønsker å tilrettelegge for et hyttefelt ved Sundsåsen. Forslagsstiller ser på muligheten for å regulere mellom 12-16 hyttetomter innenfor planområdet.

Det er, per i dag, tenkt at hyttetomtene skal ha adkomstvei til hver enkelt tomt. Det er i utgangspunktet et ønske om minst mulig terrenginngrep.

Plassering av fritidsboligene vil gjøres i samarbeid med Hemnes kommune. Det planlegges for en tomtestørrelse på ca. 0,6 til 1,2 daa, og utformingen av disse tomtene skal forholde seg til landskapet og naturverdiene i området.

4 Overordnede rammer og gjeldende planer

4.1 Statlige planretningslinjer

Statlige planretningslinjer skal legges til grunn for planlegging etter plan- og bygningsloven. Av aktuelle statlige planretningslinjer nevnes:

- Statlige planretningslinjer
- Retningslinje for behandling av støy i arealplanleggingen T1442/2019
- Retningslinje for behandling av luftkvalitet i arealplanlegging T1520
- Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging, 2019 – 2023
- Regional plan for klima og miljø - Grønn omstilling i Nordland 2021-2030
- Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning
- Rikspolitiske retningslinjer for barn og planlegging
- Retningslinje for flaum- og skredfare i arealplanar, NVE
- Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen
- Naturmangfoldloven
- Regional plan for vannforvaltning - Nordland og Jan Mayen vannregion 2022 – 2027
- Vannforskriften
- Friluftsloven
- Reindriftslovens
- Forurensningsloven

4.2 Fylkesplan for Nordland 2013-2025

Hensikten med planen er at arealforvaltningen i Nordland skal være bærekraftig og gi forutsigbare rammer for næringslivet og befolkningen. Forvaltningen skal skje på grunnlag av kunnskap og oppdaterte kommuneplaner. Hensynet til biologisk mangfold og naturens tåleevne skal ligge til grunn for all arealforvaltning. Arealbruken skal skje etter ei avveining mellom nærings-, friluftslivs- og miljøinteresser. Gjennom samordning av arealpolitikken skal Nordlands arealer forvaltes slik at natur- og kulturmiljøer, landskap og viktige kvaliteter i omgivelsene blir ivaretatt i hele fylket.

4.3 Kommuneplanens arealdel for Hemnes kommune

I gjeldende kommuneplanens arealdel for Hemnes er hoveddelen av planområdet avsatt som LNFR (lysegrønn farge på kart). Tiltaket vil være i strid med LNFR-formålet i kommuneplanens arealdel.

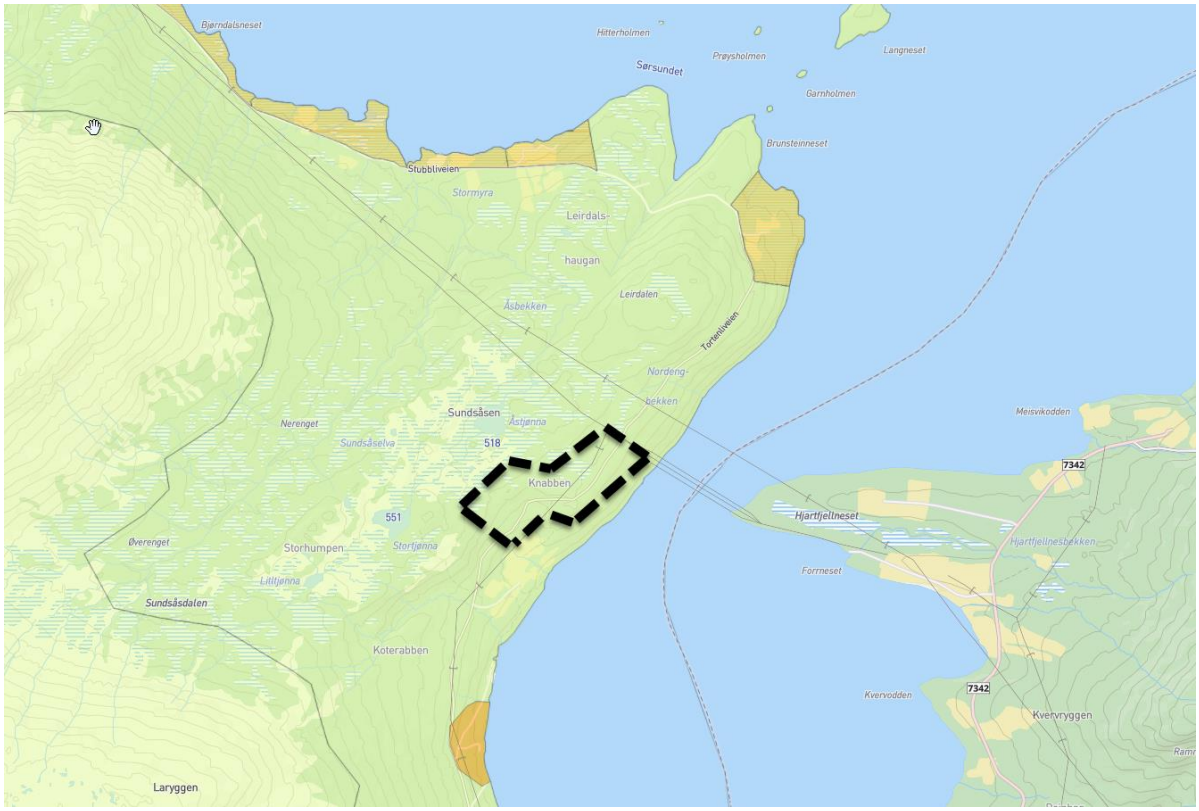

Figur 4-1: Utsnitt fra kommuneplan for Hemnes ***Error! Reference source not found.*** *hvor foreløpig planområdet er merket med svart stiplet linje*.

4.4 Reguleringsplaner

Planområdet er uregulert.

Det finnes heller ingen gjeldende reguleringsplaner i ummidelbar nærhet.

5 Utredningsbehov

For å få et godt beslutningsgrunnlag, skal endring av arealbruken og forslag til nye utbyggingsområder konsekvensutredes, dvs. at virkninger på miljø og samfunn skal vurderes før reguleringsplanen kan vedtas. Ev. avbøtende tiltak skal beskrives. Enhver endring av arealbruken vil ha noen positive effekter og noen negative. Positive og negative effekter skal avveies mot hverandre slik at en god beslutning kan fattes. Utgangspunkt for arbeidet med KU er spørsmålet: "Hvilken kunnskap trenger vi for å kunne ta stilling til forslag til ny eller endret arealbruk?"

Metodikken for å vurdere konsekvensene av de enkelte utbyggingsforslagene vil følge en generell trinnvis fremgangsmåte:

1. Avgrensning av utredningsområdet og eventuelt influensområdet, avhengig av utbyggingsformål og hvilket utredningstema som studeres. Eventuell inndeling av området i hensiktsmessige delområder, avhengig av tema, kompleksitet og det aktuelle området.
2. Områdets verdi vurderes på bakgrunn av innsamlet data og inndelingen i delområder. Materialet skal viser hvordan verdivurderingen er foretatt, og hvilke kriterier som har ligget til grunn for vurderingen, slik at verdisettingen blir etterprøvbar. For de tema der det finnes omforente verdikriterier benyttes disse.
3. Omfanget (påvirkningen) av det som planlegges å skje i området vurderes i forhold til 0-alternativet, som tilsvarer sannsynlig utvikling av området uten utbyggingen. Utredningen skal beskrive både de virkninger som følger av selve arealbeslaget og de virkninger utbyggingen har for influensområdet.
4. Konsekvensene av den foreslåtte utbyggingen for et gitt tema kommer fram ved å sammenstille vurderingene av områdets verdi med utbyggingens omfang. Det viktige her er i hvor stor grad de definerte verdiene for det aktuelle temaet blir påvirket av utbyggingen.
5. Samlet vurdering av konsekvens for utbyggingen baseres på resultatene av vurdering av konsekvens for de enkelte tema supplert med forhold som faglig skjønn, lokalkunnskap og eventuelle spesielle forhold ved den aktuelle utbyggingen. Det skal redegjøres for hvilke vurderinger som ligger til grunn og er vektlagt i den samlede avveiningen. Vektingen begrunnes slik at grunnlaget for vurderingene er etterprøvbare. Områder av nasjonal verdi eller stor regional verdi vektlegges ved sammenstillingen av konsekvenser. Forslagene vurderes opp mot målene i kommunens strategi for fremtidig arealbruk, og det skal synliggjøres om forslagene avviker fra føringene som gis der.

Konsekvenser rangeres etter en tredelt skala:

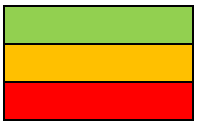

Ingen negative konsekvenser
Middels negative konsekvenser
Store negative konsekvenser

Det er satt opp en oversikt over hvilke tema som skal vurderes under. Dersom annet ikke er beskrevet, vil utredningen basere seg på informasjon fra allerede kjente undersøkelser og ev. egne befaringer.

5.1 Naturmangfold

Konsekvensutredningen vil belyse i hvilken grad den foreslåtte arealbruken påvirker naturmangfoldet ut fra kjent kunnskap. Det vil legges spesielt vekt på nasjonalt og regionalt verdifullt naturmangfold.

Konsekvensutredningen vil belyse de generelle prinsippene for bærekraftig bruk i naturmangfoldloven (§§ 8 – 12), inkludert en vurdering av samla belastning. De foreslåtte tiltakene vil også vurderes i forhold til forvaltningsmålene for naturtyper og arter (§§ 4 og 5).

5.2 Vurdering av landskapsbilde

Det vil være sentralt å vurdere de enkelte tiltaks grad av påvirkning på landskapsbildet både internt i området, samt influensområdet fra land og fra vann. Dette kan oppnås i form av reguleringsbestemmelser og plassering av bygg.

Landskapsmessig påvirkning av tiltaket skal i planen vurderes for formålsområdene som angir bebyggelse og anlegg, og det vil være sentralt å tilpasse lokalisering og bestemmelser slik at negativ effekt i størst mulig grad begrenses. Konsekvensen av nye tiltak for landskapet blir vurdert i forhold til planlagt arealdisponering med tanke på mulig konflikt/vesentlig virkning.

Nordland fylkeskommune utarbeidet i 2014 en landskapskartlegging for å gi et bedre kunnskapsgrunnlag om landskap i lokal og regional planlegging. Dette er tilgjengelig data som vil bli brukt som kunnskapsgrunnlag i konsekvensutredningen.

Det vil bli utarbeidet 3D-modell for å visualisere hyttenes nær- og fjernvirkning slik at f.eks. bestemmelser om byggehøyder mm enklere kan fastsettes.

5.3 Vurdering av friluftsinteresser

Naturbasen viser at det er registrert et friluftslivsområde vest for planområdet. Området er oppført med avgrensning i kartet i Miljødirektoratets Naturbase og eget fakta ark som redegjør for verdi, område-beskrivelse og verdisettingskriteriene som ligger til grunn.

Figur 5-2: Kartlagte friluftslivsområder ***Error! Reference source not found.****. (Foreløpig planområde er merket med svart stiplet linje)*

Utredningen vil med utgangspunkt i kjent kunnskap vurdere i hvilken grad tiltaket vil påvirke mulighetene til å drive friluftsliv og påvirkning av områder som er verdifulle for friluftslivet.

5.4 Kulturminner og kulturmiljø

Det er gjort søk i Askeladden (Riksantikvarens kulturminnedatabase), og det er ikke registrert kulturminner innenfor planavgrensningen. Temaet vurderes i lys av dette i planbeskrivelsen.

5.5 Reindrift

Området ligger innenfor Røssåga/Toven reinbeitedistrikt, og utøverne av reindrift har beiterett i området som skal sikres videre. Områdene for vinterbeite er svært viktige, da de sikrer beite for vinterflokkene når forholdene på innlandet blir krevende for dyrene. Området er også vist som årstidsbeite for reindriftsnæringen på Nordlandsatlas sitt reindriftskart, og er av stor verdi for reinbeitedistriktet.

Reindriftslovens § 19 fastslår at reindrifta har beiterett i fjellet og annen utmarksstrekning, og at denne gjelder hele året. § 22 fastslår at reindriftens flyttleier ikke må stenges og at reindriftsutøvere har adgang til fritt og uhindret å drive og forflytte rein i de deler av reinbeiteområdet hvor reinen lovlig kan ferdes og adgang til flytting med rein etter tradisjonelle flyttleier.

Det vil beskrives hvordan tiltaket påvirker reindriftsnæringen i og utenfor planområdet. Siidaer som bruker området som vinterbeiter skal konsulteres i utarbeidelsen av konsekvensutredning og reguleringsplan.

5.6 Risiko og sårbarhet

Det skal utarbeides risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse) som del av planforslaget. Her presenteres infrastruktur-, natur-, eller virksomhetsbaserte forhold som er aktuelle for arbeidet. Analysen utarbeides etter mal/oppsett fra Fylkesmannen i Nordland, og inngår som vedlegg i planleveransen.

Eventuelle tema i analysen som gir utslag for risiko og/eller sårbarhet blir vurdert i forhold til hvilke avbøtende tiltak som kan settes i verk for å redusere eventuell påvirkning.

6 Planprosess, medvikning og framdrift

Figuren under viser grovskisse av planlagt planprosess. Perioder med medvirkning fra private er markert med rosa, perioder med kommunens saksbehandling er markert med blått og forslagsstiller sine perioder er markert med grått.

Kunngjøring av oppstart av plan-arbeid, høring og offentlig ettersyn av planprog-rammet	Bearbeiding av plan-program på bakgrunn av innspill	Fastsetting av plan-program i Kommune-styret	Utarbeiding av privat planforslag med KU	Teknisk- og miljøutvalget vedtar utlegging til høring og offentlig ettersyn av planforslag	Høring og offentlig ettersyn av planforslag med konsekvens-utredning, minst 6 uker	Behandling av merk-nader og ev. justering av planforslag. Politisk behandling i teknisk- og miljøutvalget og kommune-styret	Kunngjøring av vedtak, 3 uker klagefrist
jan – mars 2022	mars- april. 2022	mai 2022	mai – okt 2022	des - 2022	des 2022 – feb 2022	mars 2023	april 2023

Figur 6-1: Planlagt planprosess.

6.1 Politisk behandling

- Kommunestyret fastsetter planprogrammet
- Teknisk- og miljøutvalget legger forslag til reguleringsplan og konsekvensutredning ut på høring og offentlig ettersyn
- Teknisk- og miljøutvalget behandler merknader til planforslaget og innstiller til kommunestyret
- Kommunestyret vedtar og egengodkjenner/vedtar reguleringsplanen

6.2 Organisering av planarbeidet

Multiconsult gjennomfører planarbeidet og utarbeider forslag til plandokumenter på oppdrag fra Komas AS.

Rådmannen fremmer planforslag, saksbehandler og innstiller til politisk behandling.

6.3 Informasjon og medvirkning

Komas AS har etablert en intern styringsgruppe for planarbeidet.

Oppstart av planarbeidet annonseres samtidig med høring av planprogram, med 6 uker frist for å komme med merknader.

Høring og offentlig ettersyn av planforslag vil bli annonsert i Avisa Hemnes og på kommunen sine nettsider. Berørte parter og myndigheter vil bli tilskrevet. Plandokumenter vil bli lagt ut på kommunens hjemmesider.